

TÝLOVÉ ZABEZPEČENÍ SOUDOBÉHO BOJE

Všestranné a nepřetržitě týlové zabezpečení vojsk je jednou z rozhodujících podmínek úspěšné bojové činnosti. Zahrnuje opatření k organizaci týlu, k materiálnímu, zdravotnickému a dalšímu druhu zabezpečení a k obsluze vojsk. Základem materiálního zabezpečení vojsk jsou jejich pohyblivé zásoby základních druhů materiálu a jejich nepřetržitý přísun ke spotřebitelům, který souhrnně nazýváme zásobovacím procesem.

Při rozsáhlém používání zbraní hromadného ničení, při trvale rostoucí motorizaci a mechanizaci vojsk, vysoké manévrovosti boje, při rychlých a náhlých změnách situací klademe na týl požadavek zrychlit zásobovací proces a snížit potřebu sil a prostředků k jeho uskutečnění. Tento správný a nutný požadavek můžeme plnit racionalizací zásobovacího systému a velení týlu. Podle praktických zkušeností ze cvičení je to reálné.

V oblasti velení týlu se podstatně zkracují doby pro plánování, přípravu a plnění úkolů. Čas se stal hlavním problémem, který diktuje metodiku velení a veškeré činnosti týlu. Počet úkolů týlu i složitost jejich plnění se trvale zvyšují a současně roste i požadavek na kvalitu jejich plnění. To vyžaduje některé změny metod plánování a řízení v týlové oblasti.

Také v materiálním zabezpečení musíme předvídat další plánování bojové činnosti a proto činnost týlu musí být nepřetržitá a perspektivní a nemůže se vázat

pouze na poslední rozhodnutí velitele, neboť pak by nebyla možná včasná materiální opatření. Především materiál musíme plánovat a přisunovat s větší perspektivou, zejména na operačních stupních.

Podle zkušeností z velení týlu přispívá k zrychlení a k zefektivnění celé zásobovací činnosti přísné dodržování předpisu Týl-1-1, čl. 48 a předpisu Vševojsk-1-1, čl. 59 o rozmístění na všech velitelských stupních příslušníků výzbrojní služby, ZVTV a materiálních funkcionářů druhů vojsk na TVS. Tím jsme zkvalitnili plánování přísunu a vyloučili časté součinnostní jednání na VS. Rovněž umístění náčelníka zdravotnické služby svazku na TVS přispívá ke komplexnímu řešení otázek materiálního a zdravotnického zabezpečení.

Důsledným plněním tohoto nařízení zůstane na VS útvaru pouze jeden z týlových funkcionářů z TVS, zpravidla výstrojní náčelník, nebo pomocník ZT. Na stupni svazku to bude jeden z důstojníků organizačně plánovací skupiny týlu, popř. jiný vštýlově připravený funkcionář [důstojník ubytovací služby, důstojník výstrojní služby] a zpravidla hygienik svazku. Jejich úkolem na VS je zabezpečit sladění bojové činnosti a týlového zabezpečení, především informovat náčelníka štábu o množství zásob u vojsk a předávat na TVS informace od NS o předpokládané bojové činnosti, o plánovaných opatřeních, o všech změnách situace a zabezpečovat předání týlových rozkazů (nařízení) pro útvarů druhů

vojsk, s kterými nemá NT-ZV přímé spojení z TVS. Tyto úkoly plní v souladu s předpisem Týl-1-1, čl. 32.

Tato skupina týlových funkcionářů na VS není tabulkově plánována, ale praxe ukázala, že bez jejího vytvoření a činnosti není kvalitně zabezpečena součinnost mezi VS a TVS. Konkrétně skupina musí mít ve své funkci naplnit zastupovat NT-ZV (ZT) na shromážděních u velitele a NŠ, podle konkrétní situace řešit v zastoupení náčelníka neodkladné úkoly týlového zabezpečení, předávat na TVS rozkazy a nařízení vydaná velitelem a NŠ, zabezpečovat předání týlových úkolů mezi TVS a týly samostatných praporů, které nemají přímé spojení (předávat přes náčelníky druhů vojsk a služeb), zabezpečovat součinnost s příslušnými funkcionáři na VS v otázkách navázání munice do palebných postavení, rozvinování a činnosti míst speciální očištění, v rozvinování a udržování cest i mostů, k zabezpečení týlového spojení, ženijního budování TVS, atd. Kromě toho převezme při vyřazení TVS velení týlu. Spojení mezi VS a TVS udržuje v rádiové síti míst velení a spojkami.

NT-ZV (ZT) vyjíždí na VS pouze v období plánování bojového úkolu na příští den a při zásadních změnách situací, kdy jeho účast na řešení otázek týlového zabezpečení je nutná. Stanoviště NT-ZV (ZT) je na TVS, kde bezprostředně řídí materiální (u svazků i zdravotnické) zabezpečení. Není účelné, aby denně několikrát přejížděl z VS na TVS.

Velitel ve svém rozhodnutí má uvádět zásady týlového zabezpečení podle předpisu Vševojsk-1-1, čl. 551 a tím orientovat celý štáb a náčelníky druhů vojsk, služeb a speciálních služeb na činnost týlu. Současně tím vytváří vhodné podmínky k součinnosti v týlových otázkách a ukládá velitelům a náčelníkům, aby se sami podíleli na včasné a úplné týlovém zabezpečení bojové činnosti.

Spád soudobého boje rovněž vyžaduje větší samostatnost v rozhodování ZT a nepřipouští, aby ho náčelníci týlových služeb zdlouhavě informovali. ZT musí být schopen se vždy okamžitě rozhodnout v celé oblasti týlu a proto musí být průběžně a podrobně informován o stavu týlu a vycházet z vlastních osobních závěrů.

Je zásadně nutné oprostit týlové funkcionáře od zpracování nepodstatných dokumentů, ale naopak vyžadovat materiální, časové, prostorové a dopravní kalkulace. Učit je řídit a velet týlu rádiem a osobním stykem. Je rovněž nutné podstatně zlepšit vybavení TVS, aby dosahovalo úrovně VS a nebylo pouze jejich „chudým bratrem“. Týloví funkcionáři musí zkvalitnit vyba-

vení pracovišť, ochranu a obranu, regulaci a řešit přidělení spojek, prostředků pro ženění budování TVS i pracovních sil pro manipulaci s materiálem.

K zlepšení velení týlu přispívá i důsledné používání formalizované dokumentace. Největší efekt dosáhneme ve spojení se šifrovacími a signálními tabulkami, které umožňují rychlé předání údajů po technických pojítkách. Používáme-li formalizovanou dokumentaci bez spojení s upravenými šifrovacími a signálními tabulkami, je její výhoda minimální.

Velkému úspěchu dosáhneme při používání výpočetní techniky v poli, především počítače PRÍPRAVA-II, na stupni svazu a počítače ASCOTA i CONSUL-261 na stupni svazku. Jednoznačně se ukazuje, že v budoucnu se bez výpočetní techniky na žádném stupni velení neobejdeme. Vždyť např. CONSUL-261 je výhledově schopen při práci na TVS svazku nahradit 1—2 účtovatele a samostatně zpracovávat rozdělovníky na materiál. Tím ušetříme čas náčelníkům pro přímé řízení služby a kontrolní činnost.

Značnou úsporu času skýtá zpracování nařízených tabulek a přehledů k plánu týlového zabezpečení do příloh (na samostatné listy) a upuštění od jejich zakreslování na mapy. Jejich zakreslování na mapu vždy vyžadovalo značný čas a funkcionáři se mohou věnovat více konkrétní řídicí a organizační práci.

Všichni funkcionáři mají mít různé pomocné dokumenty ve formě kalkulačních tabulek, propočtů materiálu podle norem, váhy, objemu, přehledy o dopravní kapacitě útvarů, což značně zrychlí rozhodovací proces.

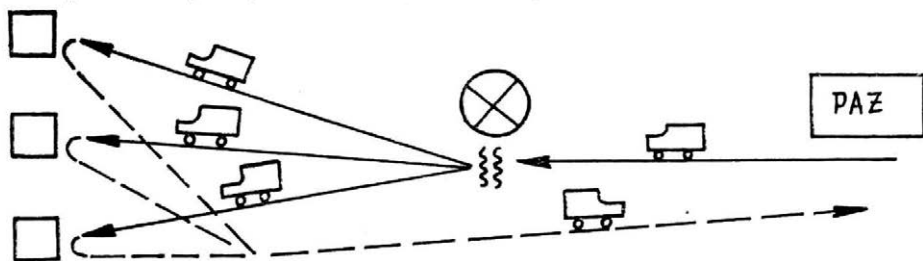
Určitý nedostatek je, že nemáme jednoznačně stanovenou, jaká hlášení, kdy a komu předkládat a není přesně stanoven jejich obsah. Tak např. týlové souhrnné hlášení (situační hlášení) se na každém cvičení předkládají k jinému termínu, mění se jejich obsah a často i požadavky na zpracování některých základních dokumentů. Budou-li základní hlášení (od útvaru až po svaz) jednotná časově i obsahově, nemůže při předávání svazků a útvarů do materiální podřízenosti docházet k zdlouhavému upřesňování. Tato hlášení zpracujeme do metodiky práce a splníme je. Dílčí hlášení, např. o dosažení pohotovosti týlu, o doplnění zásob, zaujetí prostorů apod. můžeme ponechat na rozhodnutí nadřízeného stupně velení, který je vyžádá podle konkrétní situace. Rovněž je výhodné centrálně stanovit, jaké přílohy zpracovávat k plánu týlového zabezpečení. Tím současně vyloučíme různé nepotřebné dokumenty, jejichž zpracování odvádí funk-

cionáře od jejich hlavního úkolu, plně zabezpečit bojující jednotky a útvary.

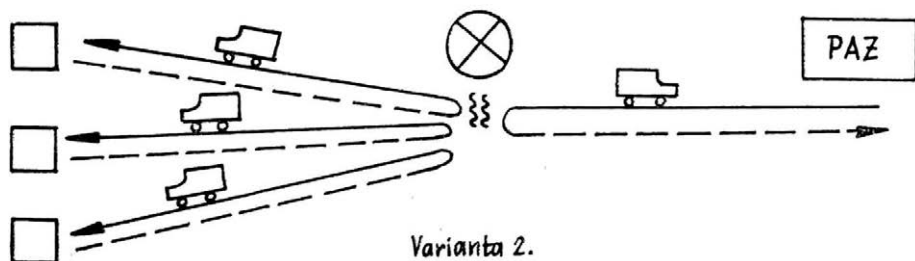
Praxe jednoznačně ukazuje, že velení týlu můžeme soustavně zkvalitňovat.

V zásobovacím procesu jsme ve větší míře začali uplatňovat při přísunech materiálu překračování některého zásobovacího stupně, které vedlo ke snížení překládacích prací. To vyžaduje značnou organi-

ky odebrat materiál z vyčleněných zásob na teritoriu týlu útvarů, přisunovat municí až do palebných postavení dělostřelectva a vynecháním jednoho i dvou zásobovacích stupňů, kombinovat odběr i přísun materiálu podle druhů apod. Rozhodující pro volbu určité varianty bude požadavek na včasné doručení materiálu ke spotřebitelům, snížení objemu překláda-

Varianta 1.

Varianta 2.

zační činnost. Prakticky může překračovat zásobovací stupeň dvěma způsoby a to např. divizní stupeň — viz náčrt.

Při první variantě rozdělíme dopravní prostředky armády do zásobovacích proudů k útvarům, popř. přeložíme některý materiál a vyhotovíme nové přeúčtovací doklady. Tato činnost si vyžádá asi 45 až 90 minut. Při této variantě se značně zdrží uvolnění přísunových vozidel armády a souhlas s tím musí dát NT-ZV armády.

V druhém případě je nutné včas soustředit prázdné dopravní prostředky od útvaru v divizních skladech, nebo v předpokládaném prostoru překládky a tam funkcionáři svazku organizují překládku zásob. Tato varianta je výhodnější, jsou-li dopravní prostředky útvaru volné. Přeložení zásob se zpravidla prodlouží o 30—40 minut, oproti první variantě, ale celková úspora času a pracovních sil je mnohem vyšší.

Tyto varianty můžeme různě kombinovat, tak např. v počátečním období vál-

cích prací a zamezení zbytečnému proběhu prázdných vozidel.

Různé názory ještě máme na vytváření a účelné využívání pohyblivé zálohy materiálu. Praxe ukazuje, že nejvýhodnější je vytvářet pohyblivou zálohu materiálu ve všech druzích boje, kromě obrany, ve výši jednodenní spotřeby hlavních druhů materiálu (pohonných hmot, munice, proviantu) pro jeden podřízený zásobovací stupeň (u vševojskové armády pro divizi, u divize pro jeden útvar, u útvaru pro jeden prapor) a rozmístit ji v prvním sledu týlu, nebo ji dočasně přičlenit k některému podřízenému týlu. Zabezpečit tím její obranu a nepřetržitě velení. Tuto zálohu materiálu využijeme na úhradu nenadále vzniklých ztrát u podřízeného, na zabezpečení mimořádných bojových úkolů a na přednostní zabezpečení některého podřízeného zásobovacího stupně. Pokud máme dostatek materiálu na úhradu běžné denní spotřeby ve skladu (ve druhém sledu týlu), nebudeme předsunoutou zálohu materiálu

používat. Pak je výhodné ji ponechat na další den. Není účelné denně předsunoutou zálohu materiálu vytvářet a bez naléhavých případů ji použít k běžnému zásobování a opět na příští den vytvářet jinou.

V posledních letech používáme výdejních míst materiálu především u vševojskové armády pro přímo podřízené útvary a u svazků pro samostatné prapory a oddíly. Zřizování výdejních míst je skutečně v obou případech výhodné, ale musíme dobře zvážit prostor a čas rozvinování a propočítat množství a druhy vydávaného materiálu. Není účelné např. rozvíjet výdejní místo svazku poblíž divizních skladů nebo byla-li spotřeba materiálu u vojsk minimální. Rovněž není výhodné, aby ve výdejním místě odebíral materiál druhosledový vševojskový útvar, neboť množství vydávaného materiálu se podstatně zvýší a tím se i značně zvyšují požadavky na organizaci celého výdejního místa. V tom případě na organizační otázky k rozvinutí výdejního místa spotřebujeme více času, než na přesun materiálu na silničních dopravních prostředcích do vzdálenějšího místa k spotřebiteli.

Dlouhodobým nedostatkem je malé využívání mechanizačních prostředků k manipulaci s materiálem. Příčina je v tom, že na cvičeních se manipuluje s materiálem jen minimálně. Při současných kalkulacích, kdy u divize denně spotřebujeme 600–800 tun materiálu, který ve větší části musí projít skladem, musíme mechanizační prostředky maximálně využívat. Takové množství materiálu nemůžeme zmanipulovat bez mechanizačních prostředků, jako jsou řetězové přepravníky, rudle, nízkozdvíhové a vysokozdvíhové vozíky, automobily, jeřáby, hydraulické ruky, zvedací čela apod. K zlepšení tohoto stavu bude

nutné přímo nařídit, jaké mechanizační prostředky na cvičení vyvádět a adekvátně je používat i při manipulaci s menším množstvím materiálu.

Zkušenosti máme i ze **zásobování vojsk vodou** v polních podmínkách. Zavedení do vojsk úpravny vody ÚV-2000 i pružných vaků částečně změnilo organizaci zásobování vodou.

V současných podmínkách se zjednodušila součinnost s ženijním vojskem a není vždy nutné zpracovávat plán zabezpečení vojsk vodou na stupni svazku, ale tuto povinnost musí plnit stupeň útvaru. Tato organizační změna ovšem nemění funkční povinnosti ZT, hlavního lékaře, chemického a ženijního náčelníka v těchto otázkách. Nově se část odpovědnosti přenáší na proviantního náčelníka, který hospodář s obaly na vodu.

Při většině cvičení týloví funkcionáři aktivně řeší manévry zásobami. Především po úderech ZHN a při zásadní změně bojové situace jsou nutné změny v organizaci týlu a též manévry zásobami. Nemůžeme se spoléhat, že nadřízený náčelník uhradí ze svých prostředků ztráty materiálu a týlové techniky, ale musíme především hledat zoroje a rezervy k úhradě u sebe. Budeme se snažit vytvářet zesílené týly, snížit stav týlových útvarů a jednotek u některých druhů vojsk, které neplní hlavní úkol a posílit jimi vojska, která plní rozhodující úkoly. I když tato opatření nejsou populární, je nutné je plnit a tak zabezpečit materiálně a zdravotnický bojující vojska, která plní hlavní úkol.

Jistě bude výhodné, abychom dobré zkušenosti využili ve snaze zabezpečit nepřetržitě a úplně týlové zabezpečení vojsk v duchu našich předpisů.